

Studies on Israel - US

Vol 25. No 2. Summer 2024

Received date: 2024.04.21

Acceptance date: 2024.06.15

مرکز پژوهش‌های علمی و
مطالعات استراتژیک خاورمیانه

Home page: www.cmess.sinaweb.net

The Gaza War and the Dynamism of Internal Politics in Israel

Ghodrat Ahmadian¹, Maryam Falahi²

Abstract

On October 7, Hamas resistance forces launched a massive attack on the Zionist regime in Al-Aqsa storm operation. In this attack, Israel's greatest defense, military and intelligence failure occurred throughout history. Currently, the war continues in the Gaza Strip, which has led to an increase in the number of injured and killed. The purpose of the current research is to investigate the approach of political and social groups in the internal structure of Israel towards the Gaza war. In this research, pluralistic sociology that pays attention to social pluralism and power distribution mechanism with emphasis on political pluralism has been used. The research method is analytical-descriptive and written and virtual sources. Therefore, the question of the current research is, what is the approach of the Israeli political society towards the Gaza war? In response to this hypothesis, the Israeli political community has contradictory approaches to the Gaza war. Disagreement in the war cabinet and its collapse, demonstrations by military families, differences of opinion between Israeli Jews and Israeli Arabs, demonstrations against Netanyahu regarding hostages, and the criticism of the Zionist regime's leftist newspaper against Netanyahu all show conflicting views within the political community. Israel is about the war in Gaza.

Keywords: Gaza War, Political Pluralism, Israeli Political Society, Political Parties, Public Opinion.

1 - Associate Professor of International Relations, Faculty of Social Sciences, Razi University, Kermanshah, Iran.

2 - Master of International Relations, Faculty of Social Sciences, Razi University, Kermanshah, Iran.

مرکز پژوهش‌های علمی و
مطالعات استراتژیک خاورمیانه

فصلنامه مطالعات منطقه‌ای؛ اسرائیل‌شناسی - آمریکاشناسی

دوره ۲۵، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۳

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۲/۰۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۳/۲۵

Home page: www.cmess.sinaweb.net

نوع مقاله: علمی

جنگ غزه و دینامیسم درونی سیاست در اسرائیل

قدرت احمدیان^۱، مریم فلاحی^۲

چکیده

در ۷ اکتبر نیروهای مقاومت حماس در عملیات طوفان الاقصی رژیم صهیونیستی را مورد حمله گسترده قرار دادند. در این حمله بزرگ‌ترین شکست دفاعی، نظامی و اطلاعاتی اسرائیل در طول تاریخ رقم خورد. هم اکنون جنگ در نوار غزه ادامه دارد که به افزایش مجروحان و کشته‌شدگان انجامیده است. هدف پژوهش حاضر بررسی رویکرد گروه‌های سیاسی و اجتماعی در ساختار داخلی اسرائیل نسبت به جنگ غزه می‌باشد. در این پژوهش از جامعه‌شناختی کثرت‌گرا که به تکتیر اجتماعی و ساز و کار توزیع قدرت توجه دارد، با تأکید بر کثرت‌گرایی سیاسی استفاده شده است. روش پژوهش تحلیلی-توصیفی و منابع مکتوب و مجازی می‌باشد. لذا سؤال پژوهش حاضر این است که رویکرد جامعه سیاسی اسرائیل نسبت به جنگ غزه چه می‌باشد؟ در پاسخ این فرضیه مطرح می‌شود که جامعه سیاسی اسرائیل رویکردهای متناقضی به جنگ غزه دارند. اختلاف در کابینه جنگ و در نتیجه فروپاشی آن، تظاهرات خانواده‌های نظامیان، اختلاف نظر یهودیان اسرائیل با عرب‌های اسرائیلی، راهپیمایی‌ها علیه نتانیاهو در مورد گروگان‌ها و انتقاد روزنامه چپ‌گرایی رژیم صهیونیستی نسبت به نتانیاهو همگی نشان‌دهنده دیدگاه متعارض در درون جامعه سیاسی اسرائیل در مورد جنگ غزه می‌باشد.

واژگان کلیدی: جنگ غزه، پلورالیسم سیاسی، جامعه سیاسی اسرائیل، احزاب سیاسی، افکار عمومی.

۱ - دانشیار روابط بین‌الملل، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران. gahmadian@razi.ac.ir

۲ - کارشناس ارشد روابط بین‌الملل، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران. m.falahi74402@gmail.com

۱. مقدمه

حمله ۱۷ اکتبر ۲۰۲۳ حماس بزرگ‌ترین شکست دفاعی، نظامی و اطلاعاتی اسرائیل می‌باشد که در پاسخ رژیم صهیونیستی عملیاتی را با نام «شمشیرهای آهنین» با هدف نابودی حماس، آزادی گروگان‌ها و کنترل نوار غزه شروع کرد. هم‌اکنون جنگ ویرانگر رژیم صهیونیستی در غزه ادامه دارد که باعث کشته شدن هزاران نفر که اکثر آنها زنان و کودکان هستند، شده است. این نبرد بعد از جنگ‌های (۲۰۰۷، ۲۰۰۸-۲۰۰۹، ۲۰۱۲، ۲۰۱۴) درگیری تلخ و ویرانگری را در خارومیانه دوباره شعله‌ور کرده است. تأثیر حوادث غزه و کرانه باختری بسیار فراتر از مرزهای آنها می‌باشد. در ۹ ماه گذشته مردم در سراسر جهان شاهد وحشیگری‌های جنگ در غزه بوده‌اند. تا حال حاضر تعداد کشته‌شدگان در نوار غزه ۳۳ هزار و ۹۱ نفر رسیده که اکثر رسانه‌های خبری اسرائیل حتی به ندرت تعداد تلفات فلسطینی‌ها را اعلام می‌کنند. در جریان جنگ، جامعه داخلی اسرائیل دچار تکثر در نگاه به جنگ و عدم انسجام داخلی به‌ویژه در کابینه جنگ می‌باشد، به طوری که کابینه جنگ رژیم صهیونیستی در پاسخ به حمله ویران‌کننده حماس، در ۱۱ اکتبر تشکیل شد و در جنگ غزه نقش محوری در گرفتن تصمیم‌های جنگی داشت که بعد از ۱۷ ژوئیه توسط نتانیاهو منحل گردید. مردم رژیم صهیونیستی نیز رویکرد متفاوتی به جنگ دارند؛ بین یهودیان و عرب‌های اسرائیلی اختلاف نظر وجود دارد و مردم اسرائیل اعتماد خود را نسبت به پیروزی در جنگ از دست داده‌اند. تظاهرات گسترده‌ای علیه نتانیاهو صورت گرفته و خواهان برکناری او هستند. در جوامع تکثرگرا، کثرت احزاب، انجمن‌ها، تکثر و تنوع در منابع قدرت وجود دارد، بنابراین سیاست فرایند پایان‌ناپذیر رقابت و سازش میان نیروهای مختلفی است که نماینده علایق و منافع اجتماعی گوناگونی هستند، در جامعه سیاسی اسرائیل نیز کثرت‌گرایی سیاسی بروندهای نظام را تحت تأثیر قرار می‌دهد. ساختار سیاسی داخلی رژیم صهیونیستی متشکل از احزاب و گروه‌های سیاسی-اجتماعی است. سیاست در اسرائیل فرایند انتخاب و رقابت بین گروه‌ها می‌باشد اما در جریان جنگ غزه انسجام داخلی وجود ندارند. اگرچه سیاست در اسرائیل تحت سلطه احزاب است، با این وجود در جریان جنگ غزه نقش افکار عمومی جنبش‌های ضد جنگ و رسانه‌ها که می‌توانند یک سلاح مهم در جنگ‌ها باشد را نمی‌توان نادیده گرفت. لذا، جنبش‌های ضد جنگ، افکار عمومی، احزاب و رسانه‌های داخلی رویکرد خاصی را نسبت به جنگ غزه در پیش گرفته‌اند. در مورد جنگ ۲۰۲۳ غزه به دلیل جدید بودن موضوع پژوهش کار علمی در مورد رویکرد جامعه داخلی رژیم صهیونیستی نسبت به جنگ غزه صورت نگرفته است. بررسی ساختار سیاسی و مواضع اسرائیل در داخل نگرشی در مورد جنگ غزه

ارائه می‌دهد. پژوهش حاضر به دنبال پاسخگویی به این سؤال است که جامعه سیاسی اسرائیل نسبت به جنگ غزه چه رویکردی دارند؟ در این مقاله برای پاسخگویی به سؤال حاضر و اثبات فرضیه از چارچوب نظریه جامعه تکثرگرا با تأکید بر پلورالیسم سیاسی استفاده است. در پژوهش حاضر با تمرکز بر دینامیسم درونی اسرائیل، رویکرد جامعه سیاسی اسرائیل در جریان جنگ غزه مورد بررسی قرار گرفته است که در راستای اثبات فرضیه ابتدا چارچوب نظری جامعه تکثرگرا با تأکید بر تکثرگرایی سیاسی، جنگ غزه، زمینه‌ها و فرایندهای جنگ غزه و کشمکش داخلی در رژیم صهیونیستی و در نهایت نتیجه‌گیری پرداخته می‌شود.

۲. چارچوب نظری

کثرت‌گرایی (پلورالیسم) آموزه‌ای است با این نگرش فلسفی که کثرت بر وحدت برتری دارد زیرا ساحت جهان، ساحت متکثرانه‌ای است. ریشه این نگرش را می‌توان در اندیشه فلسفی غرب تا فلاسفه یونان باستان دنبال کرد. یکی از موضوعات مهم مورد علاقه فلاسفه یونانی، یکی یا بسیار بود. برخی از فلاسفه همچون امپیدوگلس، آناکساگوراس یا اتم‌گرایانی مانند دموکریت به گونه‌ای مختلف، معطوف به نظریات کثرت‌گرایانه بودند. در عصر جدید افرادی مانند ویلیام جمیز آمریکایی با نظریه پراگماتیستی خود یا ویتگنشتاین با طرح نظریه کثرت بازی‌های زبانی و همچنین فیلسوفی مانند لیوتار مجدداً کثرت‌گرایی را از زوایای مختلف در صحنه فلسفه مطرح کردند (قادری، ۱۳۷۹: ۳۱). در این مدل چندین گروه اجتماعی مستقل از یکدیگر و دولت وجود دارند و میان حکومت مرکزی و شهروندان میانجیگری و مداخله می‌کنند مانند سازمان‌های مذهبی و اتحادیه کارگری. چنین گروه‌هایی باعث پراکندگی قدرت می‌شوند و نیازهای اعضای خویش را تامین می‌کنند. این استقلال گروهی به یکپارچگی اجتماعی اجماع، توافق کلی و مصالحه می‌انجامد (قوام، ۱۳۹۹: ۱۳۷-۱۳۸). در الگوی پلورالیسم رابطه قدرت دولتی با مجموعه گروه‌ها و نیروهای اجتماعی بررسی می‌شود. تکثر و تنوع منابع قدرت فرض اصلی دیدگاه پلورالیسم است. قدرت سیاسی فرایند پایان‌ناپذیر رقابت و سازش میان نیروی مختلفی است که نماینده علایق و منافع اجتماعی گوناگون مانند گروه‌های صنعتی و تجاری، جنبش‌های کارگری، گروه‌بندی‌های مذهبی و قومی و غیره هستند. ریشه‌های نظری الگوی جامعه‌شناسی سیاسی پلورالیسم را باید در نظریات رئالیستی و الیستی اوایل قرن بیستم جستجو کرد (بشیریه، ۱۴۰۰: ۶۵). پلورالیسم با معرفی «نظام انتخابات»، «رقابت حزبی»، «فرایند گروه‌های ذی‌نفوذ» و «رسانه‌های گروهی» به عنوان درون‌دادهای سیاسی و با به رسمیت شناختن این مکانیسم‌ها شرایط

مطلوبی برای استقرار دموکراسی ایجاد می‌کند (صالحی و توحیدفام، ۱۳۹۶: ۱۱۹). مولفه‌های کثرت‌گرایی: (۱) یکی از اصول اساسی کثرت‌گرایی محدودیت و کنترل قدرت است؛ (۲) کثرت‌گرایی نمی‌پذیرد که دولت سازمانی منحصر به فرد است، آنها معتقد هستند که دیگر انجمن‌ها هم به اندازه دولت مهم و طبیعی هستند و استدلال می‌کنند که این انجمن‌ها در دستیابی به اهداف خود به قدر دولت مهم و اساسی‌اند؛ (۳) آزادی به‌عنوان مهم‌ترین ارزش در حوزه تشکل و همبستگی سیاسی، جزئی از نظریه کلی کثرت‌گرایی دوباره دولت است. آزادی مورد نظر کثرت‌گرایان در مقابل آزادی مطلوب وحدت‌گرایان قرار گرفته که دولت را به نحوی تعیین‌کننده فرد می‌داند. از دیدگاه آنها آزادی به معنی حکومت قانون و امنیت فرد و دارایی‌اش می‌باشد؛ (۴) یکی دیگر از خصوصیات مهم جوامع لیبرال از دیدگاه پلورالیست‌ها مشارکت مردمی در اداره جامعه و ایفای نقش دولت به طور مستقیم از طرف مردم می‌باشد. این مشارکت در قالب احزاب سیاسی خود را نشان می‌دهد؛ (۵) دیدگاه کثرت‌گرایی سیاست را فرایند انتخاب و رقابت می‌پندارد و تنوع را در همه جا حاکم می‌داند. ویژگی سیاسی نظام‌های کثرت‌گرا، گزینش از میان کثیری از احزاب سیاسی و گروه‌های فشار و رقابت میان آنها می‌باشد (زائر، ۱۳۹۴). در جامعه سیاسی تکثرگرا جامعه مدنی و نهادها و مؤسسات آن خودجوش و نیرومند هستند، علایق افراد با توده‌های پراکنده را در اصناف و گروه‌ها و تشکل‌های مختلف سازمان می‌دهند. بنابراین جامعه مدنی به‌عنوان حایل یا «ضربه‌گیر» میان دولت و توده‌ها عمل می‌کند. دولت مستقیماً به بسیج و حمایت توده‌ای دست نمی‌زند و در نتیجه زندگی سیاسی از خطر توده‌ای شدن مصون می‌ماند. در جامعه تکثرگرا به‌علاوه میان جامعه مدنی و دولت رابطه‌ای اندامواره وجود دارد به این معنی که امکان انتقال قدرت از بخش‌هایی از جامعه مدنی به بخش‌های دیگر وجود دارد. با این حال رابطه میان جامعه مدنی و دولت هیچگاه حتی در نظام‌های لیبرال دموکراتیک همه‌جانبه نیست؛ به این معنی که بخش‌هایی از جامعه مدنی دارای موقعیت استراتژیک و تعیین‌کننده‌تری در رابطه با دولت هستند (بشریه، ۱۴۰۰: ۳۳۸).

۲-۱- پلورالیسم سیاسی

پلورالیسم یک تئوری آمریکایی، درباره تأثیر منازعات گروهی و محلی بر سیاست‌گذاری است و از جایگاه برجسته‌ای در مباحث سیاسی دهه‌های ۱۸۵۰ و ۱۹۶۰ برخوردار بود و کاربست آن در ایالت متحده به سایر دموکراسی‌ها تسری یافت، به طوری که می‌توان گفت مفهوم پلورالیسم از صادرات آمریکا است. پلورالیسم سیاسی الگویی از توزیع قدرت سیاسی است که چگونگی رابطه شهروندان و

گروه‌های سیاسی و اجتماعی با دولت را مورد توجه قرار می‌دهد. اصول فکری آن به شرح زیر است: الف) قدرت دارای منافع مختلف و در نتیجه پراکنده است؛ ب) دولت واجد ماهیت طبقاتی نیست؛ ج) گروه‌های ذی‌نفوذ آزادانه سازمان یافته و خودانگیخته در جریان دو طرفه ارتباطات بین‌الیت و شهروندان نقش میانجی را ایفا می‌کند و به دلیل عضویت متداخل و هم‌پوش شهروندان در گروه‌های مختلف به خشونت و بی‌ثباتی نمی‌انجامد (زائر، ۱۳۹۴: ۳۱). پلورالیسم سیاسی به مفهوم نگرش و گرایش به کثرت، وفور، تعدد و افزایش کمی و کیفی احزاب، جمعیت‌ها، انجمن‌ها و تنوع آراء و عقاید در جهت مصالح جامعه و سرانجام تکثر قدرت در همه زمینه‌ها به کار رفته است. در پلورالیسم سیاسی، لزوم تحکیم مبانی امور فوق و تشویق، ترغیب و هدایت مردم جامعه به سوی تحزب، جمعیت‌ها و انجمن‌های سیاسی، اقتصادی، تعلیم و تربیت فرهنگی و نیز اتحادیه‌ها و سندیکاها را شغلی تأیید شود تا از طریق مشارکت چند جانبه مردم در امور عامه، مصلحت امور عمومی تأمین شود. تحمل آراء و عقاید تساهل و داشتن رفتار معتدل با احزاب و جمعیت‌ها، انجمن‌ها و اتحادیه‌ها و سندیکاها شرط لازم برای تحقق پلورالیسم است تا در نتیجه با حضور نیرومند احزاب و گروه‌ها به افزایش تصمیم‌گیری مردم از طریق احزاب کمک شده و موجب نظارت بیشتر بر کار دلتمردان سیاسی شود (قربانی، ۱۳۹۲: ۵۰-۵۱).

دلیل انتخاب چارچوب نظری پژوهش حاضر این است که نظریه جامعه‌شناسی تکثرگرا و پلورالیسم سیاسی به کثرت احزاب، جمعیت‌ها و انجمن‌ها توجه داشته و سیاست را فرایند انتخاب و رقابت می‌داند و همچنین به نقش مشارکت مردم در اداره جامعه توجه می‌شود که در قالب احزاب سیاسی خود را نشان می‌دهد و سرانجام به تکثر قدرت توجه دارد. با توجه به اینکه ساختار سیاسی داخلی اسرائیل متشکل از احزاب و گروه‌های سیاسی-اجتماعی است و سیاست فرایند انتخاب و رقابت بین گروه‌ها می‌باشد، لذا در این پژوهش رویکرد هر یک از جنبش‌های ضد جنگ، افکار عمومی، نقش رسانه‌ها و به‌خصوص احزاب در مورد جنگ غزه مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۳. جنگ غزه؛ زمینه‌ها و فرایندها

غزه یا باریکه غزه در عربی: قطاع غزه و در عبری (رتزوعات غزه) ناحیه‌ای است نوارگونه که در کنار دریای مدیترانه و در منطقه خاورمیانه قرار دارد. سرزمین فلسطین شامل دو منطقه جدا از هم به نام‌های کرانه باختری رود اردن و منطقه غزه است. کرانه باختری در شرق فلسطین و غزه در جنوب غربی آن است. نوار غزه از جنوب غربی با مصر و از شمال و شرق با اسرائیل هم‌مرز است. منطقه نوار غزه ۴۱

کیلومتر طول و در بخش‌هایی از ۶ تا ۱۲ کیلومتر عرض دارد. نوار غزه به مساحت ۳۶۱ کیلومتر مربع در جنوب فلسطین قرار دارد. نوار غزه نامش را از شهر غزه که بزرگ‌ترین شهر در منطقه نوار غزه است، می‌گیرد (هژبر، ۱۳۹۴: ۴۷). کنترل غزه از سال ۲۰۰۵ در اختیار حماس قرار گرفته است. تا کنون چندین جنگ در منطقه غزه رخ داده، از جمله نبردهای اسرائیل و حماس در غزه، جنگ ۲۲ روزه (در دسامبر ۲۰۰۸)، جنگ ۸ روزه (۲۰۱۲)، جنگ ۵۱ روزه (۲۰۱۴) و نبردی که از تاریخ ۷ اکتبر ۲۰۲۳ شروع شده و هم اکنون نیز ادامه دارد.

حمله تهاجمی حماس به اسرائیل در ۷ اکتبر ۲۰۲۳ علیه شهرهای اسرائیلی نزدیک به نوار غزه، هم‌زمان با جشن‌های یهودیان مرسوم به جنبش «سکوت» و جشن «سیمحاط تورا» و همچنین پنجاهمین سالگرد جنگ دوم یوم کپور در سال ۱۹۷۳ آغاز شد. حدود ساعت ۶:۳۰ صبح به وقت محلی محمد الضیف فرمانده نامی حماس با انتشار پیامی ضبط شده از آغاز عملیات طوفان الاقصی خبر داد. در این عملیات بیش از ۵۰۰۰ موشک از نوار غزه به سمت مواضع، فرودگاه‌ها و مواضع نظامی اسرائیل شلیک شد که بر اثر آن آذیرهای خطر در سراسر اسرائیل به صدا درآمدند. حمله غافلگیرکننده فلسطینیان که از هوا و زمین به سرزمین‌های اشغالی صورت گرفت، بدترین و بزرگ‌ترین شکست دفاعی، اطلاعاتی و نظامی اسرائیل پس از جنگ یوم کپور در سال ۱۹۷۳ قلمداد شده است (رحمتی‌پور، ۱۴۰۲). در پاسخ اسرائیل وضعیت جنگی اعلام کرد و عملیات متقابلی را با نام عملیات «شمشیرهای آهنین» با هدف نابودی حماس، آزادی گروگان‌ها و کنترل نوار غزه شروع کرد (حاجی اسماعیلی، ۱۴۰۲: ۳۲۳). جنگ هم اکنون در سراسر منطقه کوچک اما مهم غزه ادامه دارد. هم‌زمان حملات موشکی از غزه به مناطق مختلف اسرائیل از جمله تل‌آویو هم متوقف نشده است. در حمله نخست حماس به اسرائیل در ۷ اکتبر/ ۱۵ مهر گذشته بیش از ۱۲۰۰ نفر از اسرائیلی‌ها کشته و حدود ۲۲۰ نفر هم به گروگان گرفته شدند (غیثاوی، ۱۴۰۳). تعداد جان‌باختگان حملات ارتش اسرائیل به نوار غزه از ۷ اکتبر تا کنون به ۳۳ هزار و ۹۱ نفر افزایش یافته است (https://www.trt.net.tr/persian, 2024).

۴. جنگ غزه و کشمکش داخلی در رژیم صهیونیستی

سیاست در اسرائیل تحت تاثیر گروه‌های مختلف سیاسی در داخل قرار دارد. در جامعه سیاسی اسرائیل کثرت‌گرایی سیاسی برون‌دادهای نظام را تحت تاثیر قرار می‌دهد. در جنگ غزه همواره گروه‌های سیاسی داخلی اسرائیل مانند جنبش‌های ضد جنگ، افکار عمومی، احزاب و رسانه‌های داخلی، رویکرد خاصی را نسبت به جنگ در پیش گرفته‌اند. با توجه به اینکه جنگ غزه هم اکنون ادامه دارد، لذا بررسی

ساختار سیاسی و مواضع رژیم صهیونیستی در داخل نگرشی در مورد جنگ ارائه می‌دهد. در این بخش ابتدا به احزاب و کابینه جنگ سپس افکار عمومی، جنبش‌های ضد جنگ و رسانه‌ها پرداخته می‌شود.

۴-۱- احزاب

جنبش صهیونیسم از بدو تشکیل ائتلاف استراتژیک احزاب و گروه‌هایی بود که آرمان مشترک اسکان یهودیان را در سرزمین فلسطین داشتند. این گروه‌ها عناوین مختلفی به خود گرفتند که از میان آنها می‌توان به صهیونیست‌های لیبرال تکاملی، انقلابی، رمانتیک، فرهنگی، سیاسی، موعودیت، دموکراتیک و تجدید نظرطلب اشاره کرد. در فلسطین اشغالی حدود ۲۰ حزب سیاسی فعال وجود دارد که هر کدام دارای مرام‌نامه، برنامه سیاسی و پایگاه اجتماعی متفاوتی هستند؛ ضمن اینکه آنها دارای اهداف مشترکی از جمله اسکان یهودیان در ارض موعود و تشکیل دولت صهیونیستی بوده‌اند. این احزاب نقش بسیار مهمی در ساختار سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی دولت اشغالگر فلسطین دارند. افزون بر این جنبش‌ها و سازمان‌های دیگری وجود دارند که به طور کامل ویژگی‌های یک شکل سیاسی را دارا نیستند. بیشتر احزاب، قدیمی و به پیش از تشکیل دولت اشغالگر فلسطین باز می‌گردند و نقش مهمی در تکوین جامعه یهود در دوره قیومیت و تشکیل رژیم ایفا نموده‌اند و پس از تشکیل دولت نیز در حیات سیاسی این رژیم همواره دخیل بوده‌اند. روی هم رفته، احزاب فلسطین اشغالی به سه دسته چپ، راست و عربی تقسیم می‌شوند. احزاب، چپ و راست هر کدام دارای اقسام مذهبی و غیر مذهبی هستند. این طیف شگفت‌انگیز احزاب سیاسی، قبل از هر چیز نمایانگر ناهمگونی اجتماعی در یک جامعه تصنعی است که اعضای آن از سرزمین‌های مختلف با فرهنگ‌ها، زبان‌ها و طرز فکرهای گوناگون تنها زیر چتر وابستگی دینی، در مکانی که آن را سرزمین موعود یا ارض موعود اسرائیل می‌خوانند، گرد هم آمده‌اند. اگرچه این تنوع و ناهمگونی جمعیتی و اجتماعی در فلسطین اشغالی پیدایش دسته‌بندی‌های جناح‌گرایی و احزاب و شکل مختلف شده اما دو گروه‌بندی عمده سیاسی وجود دارد که عبارت هستند از: ۱- ائتلاف جناح‌هایی با گرایش کارگری که حزب کار در آن نقش مسلط را دارد. ۲- ائتلاف لیکود که حزب حیروت بر آن سلطه دارد (کریمی، ۱۳۷۹: ۳۰-۳۱).

نظام سیاسی اسرائیل شامل سه نهاد است: قوه مجریه، قوه قضائیه و قوه مقننه. قوه مقننه، کنست، ۱۲۰ کرسی دارد. انتخابات کنست حداقل هر چهار سال یکبار برگزار می‌شود. با این حال، قانون اساسی اسرائیل اجازه برگزاری انتخابات زودهنگام را می‌دهد. شهروندان اسرائیلی به جای اعضای مجزای کنست، به احزاب سیاسی رأی می‌دهند و احزاب متناسب با درصد آرای که دریافت می‌کنند، تعدادی

کرسی را به دست می‌آورند. رئیس‌جمهور با احزاب مشورت می‌کند و سپس دستور تشکیل دولت (از لحاظ تاریخی ائتلافی از احزاب) را به فردی که بیشترین توانایی را در این امر دارد، می‌دهد. لزومی ندارد که این شخص رهبر حزب برنده باشد و شکست در تشکیل ائتلاف به این معنی است که شانس تشکیل دولت به شخص دیگری می‌رسد. جامعه اسرائیل در دهه‌های اخیر به سمت راست‌تر حرکت کرده، به طوری که در سال ۲۰۲۲، ۶۲ درصد از جمعیت به‌عنوان جناح راست سیاسی شناخته می‌شوند. رئیس‌دولت کنونی، نخست‌وزیر بنیامین نتانیا‌هو، رهبر لیکود، بزرگ‌ترین حزب راست‌گرا در جهان است. کنست دیگر احزاب برجسته راست‌گرا و راست افراطی عبارت هستند از شاس به رهبری آریه‌دري، صهیونیست‌های مذهبی به رهبری بزلال اسموتریچ و اوتزما یهودیت به رهبری ایتامار بن‌گویر. نتانیا‌هو برای به دست آوردن اکثریت پس از انتخابات سال ۲۰۲۲، امتیازاتی برای گنجاندن احزاب راست افراطی در کابینه خود داد و دولت کنونی اسرائیل را محافظه‌کارترین دولت در تاریخ این کشور کرد. یش‌عتید، بزرگ‌ترین حزب میانه‌روی کنست از نظر کرسی‌ها، توسط یائیر لاپید، نخست‌وزیر سابق رهبری می‌شود. حزب میانه‌روی دیگری به نام وحدت ملی بنی‌گانتس نیز در کنست کرسی دارد. پس از حمله حماس، وحدت ملی به احزاب اکثریت پیوست تا یک ائتلاف اضطراری تشکیل دهند؛ نتانیا‌هو یک کابینه جنگی در دولت اضطراری ایجاد کرد (Hess, 2024).

کابینه جنگی اسرائیل در ۱۱ اکتبر ۲۰۲۳، چهار روز پس از آغاز عملیات طوفان الاقصی تشکیل شد. سه عضو کابینه جنگ عبارت هستند از نخست‌وزیر بنیامین نتانیا‌هو، وزیر جنگ یوآو گالانت و گانتز. وزرای ران درمر و گادی آیزنکوت به‌عنوان ناظر خدمت می‌کنند، اگرچه به نظر می‌رسد که آنها در همه بحث‌های برگزار شده در کابینه جنگ شرکت‌کننده کامل هستند. رسانه‌های صهیونیستی گزارش داده‌اند که بخش بزرگی از جامعه اسرائیل از نبود چشم‌انداز پیروزی در غزه خشمگین هستند. اختلافات در اسرائیل فراتر از کابینه جنگ است، زیرا اعضای تیم مذاکره‌کننده اسرائیل نیز اختلافات قابل توجهی دارند و به شدت بر سر ایده «پایان دادن به جنگ» اختلاف نظر دارند (mehrnews, 2024). با ادامه یافتن جنگ، بسیاری از اسرائیلی‌ها -از جمله گانتز- از عدم پیشرفت برای بازگرداندن اسیران به خانه و تضمین یک توافق آتش‌بس ناامید شده‌اند. آنها می‌گویند نتانیا‌هو بقای سیاسی خود را مقدم بر منافع کشور قرار داده و جنگ را طولانی می‌کند تا از انتخابات جدید و محاکمه فساد خود جلوگیری کند. گانتز که محبوبیتش از زمان شروع جنگ افزایش یافته، ماه گذشته به نتانیا‌هو اولتیماتوم داد. او تهدید کرد که اگر نتانیا‌هو طرح بازگرداندن گروگان‌ها، پایان دادن به حکومت حماس، غیر نظامی‌سازی نوار

غزه، ایجاد یک اداره بین‌المللی برای امور غیر نظامی در غزه، عادی‌سازی روابط با عربستان سعودی و گسترش خدمات نظامی همه اسرائیلی‌ها را تایید نکند، در ۸ ژوئن دولت را ترک خواهد کرد. زمانی که نتانیاهو از این طرح حمایت نکرد، گانتز استعفای خود را اعلام کرد. او گفت که «تصمیمات راهبردی سرنوشت‌ساز» در کابینه «به دلیل ملاحظات سیاسی با تردید و تعلل مواجه می‌شود». خروج گانتز از کابینه جنگ او را به نقش قبل از جنگ خود به‌عنوان رهبر مخالفان در پارلمان اسرائیل باز می‌گرداند؛ این اقدام فوراً تهدیدی برای نتانیاهو نیست، که ائتلافی با ۶۴ کرسی از ۱۲۰ کرسی پارلمان را کنترل می‌کند. اما گانتز، رقیب دیرینه نتانیاهو، در سخنرانی استعفای خود از اسرائیل خواست تا در پاییز انتخابات برگزار کند. او همچنین سومین عضو کابینه جنگ، یوآو گالانت، وزیر دفاع را تشویق کرد که «کار درست را انجام داده» و استعفا دهد. این استعفا صدای معتدل ائتلاف راست افراطی اسرائیل را از بین می‌برد. حزب وحدت ملی گانتز در روزهای پس از حمله حماس در نمایش وحدت به دولت اضطراری پیوست. خروج گانتز، وزیر دفاع سابق که در واشینگتن بسیار مورد احترام است، احتمالاً وزرای افراطی ناسیونالیست اسرائیل را که به شدت با همه قراردادهای آتش‌بس مخالفت کرده‌اند، شجاعت و قدرت خواهد بخشید. اعضای راست افراطی ائتلاف نتانیاهو تهدید کرده‌اند که در صورت عدم فشار نظامی اسرائیل در غزه، دولت را ترک خواهند کرد. خروج آنها دولت را شکسته و منجر به انتخابات جدیدی خواهد شد که در آن نتانیاهو احتمالاً با چالش سختی از سوی گانتز روبه‌رو خواهد شد (<https://mainichi.jp/english>, 2024). به گزارش سی‌ان‌ان، بنی گانتز در بیانیه استعفای خود گفت: متأسفانه نتانیاهو مانع از دستیابی ما به پیروزی (ادعایی) در غزه می‌شود و این امر برای ما بسیار دردناک است. او افزود که نتانیاهو «وعده‌های توخالی می‌دهد» و اسرائیل باید مسیر دیگری را در پیش بگیرد (پناه‌بر، ۱۴۰۳). در نهایت بنیامین نتانیاهو، روز دوشنبه ۱۷ ژوئن کابینه جنگ شش نفره این رژیم را که از آغاز جنگ غزه نقش محوری در گرفتن تصمیم‌های جنگی داشت، منحل کرد... نخست‌وزیر اسرائیل به وزیران دولت خود اعلام کرد که با انحلال کابینه جنگ، از این پس تصمیم‌های حساس را پس از مشورت با یک گروه محدود از وزیران خواهد گرفت... نتانیاهو گفته است که برای گرفتن تصمیمات حساس و مهم در ارتباط با جنگ از مشورت افرادی مانند خاخام آریه درعی، دبیرکل حزب مذهبی شاس استفاده خواهد کرد (۲۸ خرداد، ۱۴۰۳، <https://kayhan.ir/fa/news>).

یائیر جولان، رهبر حزب کارگر مخالف اسرائیل و معاون سابق رئیس ستاد ارتش اسرائیل در بیانیه‌ای در X با اشاره به اسرائیل گفت: «حقیقت باید گفته شود: جنگ «شمشیرهای آهنین» هیچ هدف واقعی

ندارد». حملات وحشیانه مداوم به غزه که منجر به کشته شدن نزدیک به ۳۸۰۰۰ فلسطینی شده است که اکثر آنها زن و کودک هستند. وی تاکید کرد که «آزادی گروگان‌ها و نابودی حماس در همان زمان غیر ممکن است، این حقیقت است. اسرائیل هیچ برنامه‌ای برای روز بعد از جنگ در نوار غزه ندارد. هیچ‌کس نیست که با بازسازی سر و کار داشته باشد، کسی نیست که زندگی غیر نظامی را مدیریت کند، کسی نیست که جایگزین حماس باشد، اسرائیل هیچ ایده یا برنامه‌ای ندارد، این حقیقت است». به گفته جولان، گروگانگیری می‌توانست حل شود و جنگ چهار ماه پیش به پایان برسد. با این حال، او نتانیاهو را متهم کرد که منافع سیاسی خود را بر زندگی شهروندان اسرائیلی ترجیح داده است. جولان گفت: «کسی که از این امر جلوگیری کرد نتانیاهو بود، بنابراین منافع سیاسی خود را بر زندگی مردان و زنان اسرائیلی ترجیح می‌دهد، او مسئول نادیده گرفتن آنها است». جولان همچنین نسبت به فقدان برنامه دولت اسرائیل برای پایان دادن به جنگ با حزب‌الله لبنان ابراز نگرانی کرد و آن را «واقعیتی سخت» خواند و بر لزوم تغییر در دولت برای شروع بازسازی اسرائیل تاکید کرد. وی گفت: «برای شروع کار بازسازی اسرائیل، باید دولت عوض شود، این بدون اعتراضات عظیمی که برای نتانیاهو و شرکای او روشن می‌کند که چاره‌ای جز فراخوان انتخابات جدید ندارند، اتفاق نمی‌افتد» (Arnaout, 2024).

با این حال، نتانیاهو تمام تلاش خود را می‌کند تا شرکای ائتلاف راست افراطی خود را در جمع نگه دارد. او مشروعیت سیاسی را به حزب اوتزما یهودیت ایتامار بن گویر، وزیر امنیت ملی و حزب صهیونیست مذهبی وزیر دارایی، بزلال اسموتریچ، زمانی که آنها را به قدرت دعوت کرد، اعطا کرد. او به طور فزاینده‌ای ناامیدانه به آنها می‌چسبد. بدون آنها، او نه تنها با از دست دادن موقعیت خود، بلکه با محاکمه به اتهامات فساد که برای مدت طولانی بالای سرش آویزان بوده، مواجه می‌شود. راست افراطی تلاش‌های ایالات متحده برای دستیابی به آتش‌بس و توافق گروگان را نادیده گرفت و شکاف فزاینده بین نیروهای دفاعی اسرائیل و دولت را آشکار کرد (https://www.theguardian.com, 2024).

۴-۲- افکار عمومی و جنبش‌های ضد جنگ

نظرسنجی مرکز تحقیقات پیو نشان می‌دهد که ۳۹ درصد از اسرائیلی‌ها می‌گویند که پاسخ نظامی اسرائیل به حماس در غزه درست بوده، در حالی که ۳۴ درصد می‌گویند که به اندازه کافی پیش نرفته و ۱۹ درصد فکر می‌کنند که بیش از حد عمل کرده است. بر اساس این نظرسنجی که در ماه مارس و اوایل آوریل انجام شد، تقریباً دو سوم اسرائیلی‌ها نیز مطمئن هستند که اسرائیل احتمالاً (۲۷ درصد) یا

قطعاً (۴۰ درصد) به اهداف خود در جنگ علیه حماس خواهد رسید. با این حال، اکثریت بزرگسالان اسرائیلی نگران جنبه‌های جنگ جاری هستند: ۶۱ درصد می‌گویند که به شدت یا بسیار نگران گسترش جنگ به سایر کشورهای منطقه هستند. ۶۸ درصد می‌گویند که بسیار نگران جنگ طولانی مدت هستند. وقتی صحبت از اتفاقات پس از جنگ می‌شود، اجماع کمتری وجود دارد. ۴۰ درصد از اسرائیلی‌ها فکر می‌کنند که اسرائیل باید بر نوار غزه حکومت کند. سهام کوچک‌تر فکر می‌کنند که غزه باید تصمیم بگیرد که چه کسی حکومت می‌کند (۱۴٪) یا مایل هستند حکومت وحدت ملی تشکیلات خودگردان فلسطین با (۶٪) یا بدون (۱۲٪) رئیس‌جمهور محمود عباس (همچنین به نام ابومازن) در رهبری باشد. اینها نشان می‌دهد که اسرائیلی‌ها بر سر پاسخ نظامی این کشور علیه حماس در غزه اختلاف نظر دارند. مردم در سراسر جامعه اسرائیل بسته به دیدگاه‌شان نسبت به رهبری فعلی، نحوه شناسایی ایدئولوژیک، پیشینه مذهبی خود و سایر عوامل، جنگ را به شیوه‌های بسیار متفاوتی درک می‌کنند. یکی از شدیدترین شکاف‌ها بین اسرائیلی‌های عرب و یهودی است: اسرائیلی‌های عرب کمتر از یهودی‌های اسرائیلی فکر می‌کنند که اسرائیل در دستیابی به اهداف جنگی خود موفق خواهد بود (۳۸٪ در مقابل ۷۶٪) و در هنگام فکر کردن به آینده امنیت ملی کشور کمتر خوش‌بین هستند (۲۱٪ در مقابل ۶۳٪). اعراب اسرائیلی بسیار بیشتر از یهودیان می‌گویند که واکنش نظامی این کشور بسیار فراتر رفته است (۷۴ درصد در مقابل ۴ درصد). تقریباً هیچ‌یک از اعراب اسرائیلی (۳ درصد) نمی‌خواهند که اسرائیل پس از جنگ بر نوار غزه حکومت کند، در حالی که نیمی از یهودیان اسرائیل فکر می‌کنند که باید این کار را انجام دهد. بسیاری از اعراب مایل هستند که مردم غزه تصمیم بگیرند که چه کسی حکومت می‌کند (۳۷٪)، در حالی که تنها ۸٪ از یهودیان این نتیجه را ترجیح می‌دهند. تقریباً از هر ده عرب ۹ نفر (۹۲ درصد) در مقایسه با نیمی از یهودیان (۴۸ درصد) دیدگاه منفی نسبت به بنیامین نتانیا هو، نخست‌وزیر اسرائیل دارند. دیدگاه‌های دو عضو دیگر کابینه جنگ، بنی گانتز و یوآو گالانت نیز بر اساس خطوط قومی تقسیم شده است (این نظرسنجی قبل از تهدید گانتز به ترک کابینه جنگ انجام شد). در بسیاری از موارد، تفاوت‌های ایدئولوژیکی بزرگی نیز وجود دارد، با اسرائیلی‌هایی که خود را چپ‌گرا توصیف می‌کنند که عموماً نسبت به واکنش جنگی اسرائیل منتقدتر هستند، نسبت به موفقیت‌های اسرائیل خوش‌بین‌تر نیستند و نسبت به راست‌گرایان نسبت به ایالات متحده بیشتر منتقد هستند. همچنین بین یهودیان اسرائیلی بر اساس میزان مذهبی بودن آنها تفاوت‌هایی وجود دارد (Smerkoviche & Silver, 2024).

در یک نظرسنجی دیگر در اسرائیل نشان داد که اعتماد عمومی به پیروزی تل‌آویو در جنگ در نوار غزه کاهش یافته است. این نظرسنجی که توسط مؤسسه سیاست مردم یهودی انجام شد، نشان داد که اعتماد به پیروزی اسرائیل در جنگ در فلسطین از اکتبر ۲۰ درصد کاهش یافته است. این مؤسسه گفت: «تنها بیش از نیمی از پاسخ‌دهندگان یهودی در حال حاضر به پیروزی اطمینان دارند. این نشان داد که اعتماد به دولت اسرائیل در ماه گذشته از ۳۸ درصد به ۳۴ درصد کاهش یافته است. بر اساس این نظرسنجی، اعتماد به بنیامین نتانیاوو، نخست‌وزیر، که حتی قبل از جنگ پس از یک سال اختلاف بر سر اصلاحات قضایی پیشنهادی کم بود، بسیار کم است. تنها ۳۳ درصد از یهودیان اسرائیل به نخست‌وزیر ابراز اعتماد کردند. این نشان‌دهنده کاهش جزئی نسبت به ماه گذشته است. به گفته سازمان ملل، جنگ اسرائیل علیه غزه ۸۵ درصد از جمعیت این منطقه را به آوارگی داخلی در میان کمبود شدید غذا، آب سالم و دارو سوق داده است، در حالی که ۶۰ درصد از زیرساخت‌های غزه آسیب دیده یا ویران شده است. اسرائیل در دادگاه بین‌المللی دادگستری به نسل‌کشی متهم می‌شود، دادگاه بین‌المللی در یک حکم موقت در ژانویه دستور توقف اقدامات نسل‌کشی و اتخاذ تدابیری برای تضمین ارائه کمک‌های بشردوستانه به غیر نظامیان غزه را صادر کرد (Asmar, 2024).

با افزایش نگرانی در اسرائیل برای رفاه ۱۲۹ گروگان باقیمانده، که نمی‌توان با آنها تماس گرفت، خانواده‌ها و دوستان آنها تظاهرات پر سر و صدای فزاینده‌ای را علیه دولت راست‌گرای نخست‌وزیر بنیامین نتانیاوو ترتیب داده‌اند. آنها با فعالانی که مدت‌هاست خواهان برکناری نتانیاوو بوده‌اند، با توجه به محاکمه او به اتهامات اختلاس - که او آن را رد می‌کند - و تلاش‌های او برای بازنگری در قوه قضائیه در سال گذشته، درگیر شده‌اند. نتانیاوو گفت با وجود هشدار در واشینگتن و دیگر پایتخت‌های غربی در مورد تلفات غیر نظامیان در غزه، جایی که مقامات پزشکی می‌گویند بیش از ۳۳۰۰۰ فلسطینی کشته شده‌اند، به جنگ برای از بین بردن حماس ادامه خواهد داد. حماس گفته که هر گونه معامله گروگان‌گیری جدید باید به جنگ غزه پایان دهد و تمامی نیروهای اسرائیلی را از این کشور خارج کند. میکی زوهار، وزیر فرهنگ، یکی از اعضای ارشد حزب لیکود به رهبری نتانیاوو، به کانال ۱۲ تلویزیون گفت: «یک معامله (گروگان) انجام خواهد شد «اما نه به هر قیمتی» (Amichay, 2024). همچنین در میان تعداد اندک اما رو به رشد اسرائیلی‌هایی که به جنگ غزه اعتراض می‌کنند، مادرانی هستند که پسرانشان سربازانی هستند که در آنجا در جنگ خدمت می‌کنند. آنها گروه جدیدشان را 'The Mothers Cry می‌نامند. بسیاری از آنها دل ندارند به پسرانشان بگویند که در تلاش هستند تا یک جنبش ملی

بسازند تا آنها را به خانه بازگردانند. حدود یک سوم از یک میلیون سرباز ذخیره اسرائیلی پس از حمله حماس در ۷ اکتبر بسیج شدند. از زمان حمله نظامیان به غزه در اواخر اکتبر، بیش از ۱۹۰ سرباز کشته و بیش از ۱۱۷۰ نفر زخمی شده‌اند. با این حال، اسرائیلی‌ها به شدت از عملیات نظامی در غزه حمایت می‌کنند. ابتکار عمل مادران ضد جنگ در معرض دید عمومی کمی قرار گرفته است. اما آنها از یک جنبش اعتراضی مردمی مشابه مادران سربازان موسوم به چهار مادر الهام می‌گیرند که به دلیل تأثیرگذاری افکار عمومی علیه اشغال جنوب لبنان توسط اسرائیل و تلفات بالای سربازان آن است که منجر به عقب‌نشینی نیروهای اسرائیلی در سال ۲۰۰۰ شد. پلیس اسرائیل به تظاهراتی اجازه داده که از دولت برای آزادی گروگان‌های باقی مانده در غزه اقدام کند. اما بسیاری از مراسم‌هایی که خواستار آتش‌بس یا ابراز همدردی با قربانیان فلسطینی در غزه بودند، توسط پلیس اغلب با خشونت شکسته شد (Estrin, 2024). خانواده‌های نیروهای اسرائیلی در غزه خواستار پایان دادن به جنگ در غزه و مخالفت با تهاجم به رفح شده‌اند و آن را «تله‌ای برای فرزندان خود» توصیف کرده‌اند (mehrnews, 2024).

۳-۴- رسانه‌ها

در چند ماه گذشته، مردم در سراسر جهان از نزدیک ادامه جنگ وحشیانه در غزه را دنبال کرده‌اند. تصاویری از فلسطینی‌هایی که از جنوب فرار می‌کنند و در زیر آوار به دنبال بستگان خود می‌گردند، فیلم‌هایی از کودکانی که در جستجوی آب و غذا هستند؛ این‌ها و موارد دیگر از ۷ اکتبر هر روز در رسانه‌های اجتماعی و شبکه‌های خبری دست به دست می‌شوند. اما این تصاویر عملاً در هیچ جا در رسانه‌های اسرائیل یافت نمی‌شود. اکثر رسانه‌های خبری اسرائیل حتی به ندرت تعداد تلفات فلسطینی را - که از ۳۰۰۰۰۰ نفر فراتر رفته - به روز می‌کنند و به بینندگان خود اطلاع نمی‌دهند که تقریباً ۷۰ درصد از قربانیان حمله اسرائیل زنان و کودکان هستند. فرا روایت ارائه شده توسط رسانه‌های اسرائیلی حمله حماس به جنوب اسرائیل را به‌عنوان پیدایش و قلب بحران ژئوپلیتیک فعلی تعریف می‌کند. هر روز زاویه جدیدی از وقایع ۷ اکتبر وجود دارد: فیلم جدیدی از حملات حماس به کیبوتص‌ها، شهادت سربازانی که در نبردها شرکت کرده‌اند، یا مصاحبه با بازماندگان. علاوه بر این، روزنامه‌نگاران اسرائیلی رویدادهای جاری غزه را تقریباً به طور کامل از دریچه ۷ اکتبر و تأثیرات موج‌دار آن پوشش می‌دهند. این تصمیم آگاهانه رسانه‌های اسرائیلی است. ایلانا دایان، یکی از معتبرترین روزنامه‌نگاران اسرائیل، در مصاحبه‌ای با نیویورکر توضیح داد: «ما درباره ۷ اکتبر با مردم مصاحبه می‌کنیم - ما در ۷ اکتبر گیر کرده‌ایم. رسانه‌ها و به‌ویژه اخبار تلویزیون، گام‌های فعالی برداشته‌اند تا خود را مظهر میهن‌پرستی

اسرائیل قرار دهند. این تعریف چیزی است که به نفع عمومی است، ترسیم مرزهای گفتمان سیاسی مشروع و ارائه تنها یک حقیقت خاص به شهروندان اسرائیلی. این موقعیت هم در خدمت منافع تجاری خود و هم منافع ملی اعلام شده توسط دولت و ارتش است. با این کار، برنامه‌های خبری تلویزیونی دائماً در خط باریکی بین تبلیغات و روزنامه‌نگاری قدم می‌گذارند. از آنجایی که جامعه اسرائیل در ۲۰ سال گذشته به جناح راست‌تر تبدیل شده، به‌ویژه در مورد مسئله فلسطین، تعداد روزنامه‌نگارانی که صهیونیست‌های مذهبی جناح راست هستند نیز افزایش یافته که بسیاری از آنها شهرک‌نشین هستند. علاوه بر این، تعامل نزدیک بین رسانه‌های اسرائیلی و ارتش، جای تعجب نیست که چندین نقطه کور بحرانی در پوشش واقعیت غزه ایجاد می‌کند. حضور رسانه‌های بین‌المللی در هفته‌های اول جنگ عملاً وجود نداشت و بیشتر روزنامه‌نگاران بین‌المللی غزه را برای امنیت خود ترک کردند. بمباران اسرائیل، و قطع برق و ارتباطات متناوب، مانع از توانایی خبرنگاران فلسطینی در تهیه گزارش شده است. با پیشرفت تهاجم زمینی، ارتش اسرائیل به برخی از روزنامه‌نگاران - اعم از اسرائیلی و بین‌المللی - اجازه ورود به غزه را داد، اما تنها در صورتی که ارتش آنها را همراهی می‌کرد. چنین تورهایی معمولاً توسط واحد سخنگوی ارتش اسرائیل هدایت می‌شوند، به این معنی که روزنامه‌نگاران قادر به مصاحبه مستقیم با فلسطینی‌ها یا دسترسی مستقل به سایت‌های ویران نیستند. آنها فقط می‌توانند آنچه را که به آنها ارائه می‌شود، ببینند. نفوذ ارتش بسیار فراتر از کنترل دسترسی به اطلاعات است. حتی قبل از جنگ، خبرنگاران نظامی اغلب بیانیه‌های ارتش اسرائیل را کلمه به کلمه منتشر می‌کردند و بدون اشاره به اینکه ارتش تنها منبع اطلاعات بود. آنها همچنین به شدت موفقیت‌های احتمالی نیروهای اسرائیلی در غزه را تقویت کرده و از ادامه عملیات دفاع می‌کنند. نگران‌کننده‌تر این است که اخبار تلویزیون اسرائیل نقش فعالی در غیر انسانی کردن فلسطینیان دارد. کانال ۱۴ به طور مداوم دیدگاه‌های نفرت‌انگیزی را ترویج می‌کند - مانند دعوت به نابودی غزه و توصیف همه غزه‌ای‌ها به‌عنوان تروریست‌ها و اهداف قانونی - که توسط مجریان و خبرنگاران برجسته طوطی‌وار مطرح می‌شود (Lurie-Pardes, 2024).

روزنامه‌ها آرتص نوشت، بنیامین نتانیاهو مسئولیت مرگبارترین حمله به خاک اسرائیل در ۵۰ سال اخیر را بر عهده دارد. این روزنامه چپ‌گرا شکست اطلاعاتی و سیاسی نخست‌وزیر اسرائیل در قبال فلسطینی‌ها را عامل حمله شبه نظامیان حماس از نوار غزه می‌داند که تا کنون صدها اسرائیلی را کشته است. در حالی که پیامدهای مرگبارترین حمله به خاک اسرائیل از زمان حملات مصر و سوریه در جنگ یوم کیپور در سال ۱۹۷۳ همچنان آشکار می‌شود، هیأت تحریریه سومین روزنامه بزرگ اسرائیل

گفت که درگیری «مسئولیت واضح یک شخص است: بنیامین نتانیاها» (newsweek, 2023). هآرتص خاطر نشان می‌کند که تصاویر غیر نظامیان فلسطینی کشته و مجروح در بهترین حالت نادر است، «مرگ هزاران خانواده فلسطینی در غزه نادیده گرفته می‌شود» (L. Stein, 2: 2024). دولت اسرائیل بر روزنامه چپ‌گرای هآتص فشار می‌آورد تا در حمایت از دولت در اجرای جنگ غزه صف‌آرایی کند. شلومر کرهی، وزیر ارتباطات، با متهم کردن این روزنامه به «دروغگویی، تبلیغات شکست‌آمیز و خرابکاری اسرائیل» در زمان جنگ مجازات‌های مالی را پیشنهاد کرده است. اتحادیه روزنامه‌نگاران اسرائیل در واکنش به این اقدام، این اقدام را «پیشنهاد پوپولیستی بدون هر گونه امکان‌سنجی منطقی» خواند. هآرتص، که یک روزنامه مستقل روزانه است، از سال ۱۹۱۹ منتشر می‌شود و اغلب هدف دولت‌های راست‌گرا بوده است. در ۲۰ اکتبر دولت مقررات اضطراری را وضع کرد که به آن امکان داد تا به طور موقت رسانه‌های خارجی را که برای کشور مضر هستند، تعطیل کند. این قانون امکان بسته شدن و مسدود کردن سینگال هر رسانه را به مدت ۳۰ روز در یک مکان می‌دهد. هآرتص در ۱۵ اکتبر اشاره کرد که پیش‌نویس قبلی این قانون با عنوان محدود کردن کمک به دشمن از طریق ارتباطات شامل برنامه‌هایی برای محدودیت‌های گسترده برای رسانه‌های داخلی و خارجی است. در نهایت اولی در قانون جدید لحاظ نشد. قصد کرهی از این قانون همچنین بستن شبکه تلویزیونی الجزایر قطر بود. با این حال کابینه این پیشنهاد خاص را به دلیل نقش قطر در مذاکرات جاری گروگان‌ها و زندانیان رد کرد. در ۱۳ نوامبر، تایمز اسرائیل گزارش داد که از همین قانون برای جلوگیری از پخش شبکه لبنانی تلویزیون المادین در داخل اسرائیل سرزمین‌های اشغالی فلسطین به دلایل امنیتی استفاده شد. یوآو گالانت، وزیر دفاع اسرائیل، این شبکه را به «بلندگوی حزب‌الله» و روزنامه‌نگاران آن به «حمایت از تروریسم در حالی که تظاهر به خبرنگار بودن» می‌کند، متهم کرد (Murrell, 2023).

تأثیر حوادث غزه و کرانه باختری بسیار فراتر از مرزهای آنها است. جمع‌آوری و دسترسی به اطلاعات قابل اعتماد نقش مهمی در این امر ایفا می‌کند. اینکه رسانه‌ها و روزنامه‌نگارانی که در کشورهای اطراف اسرائیل و فلسطین فعالیت می‌کنند مستقیماً تحت تأثیر رویدادهای آنجا قرار گرفته‌اند، چیز جدیدی نیست. به‌عنوان مثال در ماه مه ۲۰۲۲، روزنامه‌نگار برجسته فلسطینی، شیرین ابواکله، هنگام گزارش از کرانه باختری توسط نیروهای اسرائیلی کشته شد. روزنامه‌نگارانی از لبنان، مصر یا اردن که از درگیری و بحران پناهجویان ناشی از آن یا از مناطق مرزی گزارش می‌دهند، در خطر مستقیم قرار دارند. تعداد خبرنگاران کشته شده در غزه همچنان در حال افزایش است و آخرین گزارش‌ها از ۷ اکتبر تا کنون ۹۵

روزنامه‌نگار را کشته‌اند. برای روزنامه‌نگاران خارج از غزه نیز وضعیت بدتر شد و سه روزنامه‌نگار لبنانی در حملات اسرائیل در جنوب لبنان کشته شدند. در کشور همسایه اردن، رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران نه تنها از وخامت اوضاع غزه، بلکه از اعتراضات مردم اردن نیز گزارش می‌دهند، که حتی منجر به توقف مذاکرات دولت اردن با اسرائیل در مورد توافقنامه‌های آب و انرژی شده است (Free press unlimited, 2024).

نتیجه

در این پژوهش رویکرد جامعه سیاسی اسرائیل نسبت به جنگ غزه مورد بررسی قرار گرفت. یافته‌های پژوهش حاکی از آن بود که جامعه سیاسی اسرائیل رویکردهای متناقضی به جنگ غزه دارند. اختلاف در کابینه جنگ و نبود هیچ گونه طرح سیاسی در نتیجه فروپاشی آن، تظاهرات خانواده‌های نظامیان، اختلاف نظر یهودیان اسرائیل با عرب‌های اسرائیلی و راهپیمایی‌ها علیه نتانیاهو در مورد گروگان‌ها، انتقاد روزنامه چاپ‌گرایی رژیم صهیونیستی نسبت به نتانیاهو همگی نشان‌دهنده دیدگاه متعارض در درون جامعه سیاسی اسرائیل در مورد جنگ غزه می‌باشد. در جامعه سیاسی اسرائیل انسجام درونی در مورد جنگ غزه وجود ندارد و رهبران اسرائیل به یکدیگر اعتماد ندارند و شاهد تکثر و پویایی در دیدگاه‌های متناقض هستیم. کابینه جنگی اسرائیل که در ۱۱ اکتبر ۲۰۲۳ تشکیل شد طی این ۹ ماه تصمیمات بسیاری در مورد جنگ غزه گرفت اما به دلیل اختلاف درون حزبی توسط نتانیاهو منحل شد. بنی گانتز از اعضای میانه‌رو کابینه، نتانیاهو را به ارجح دانستن «بقای سیاسی» خود بر امنیت اسرائیل متهم می‌کند و از کابینه استعفا داد از طرف دیگر وزاری افراطی نتانیاهو تهدید کرده‌اند در صورت عدم فشار نظامی دولت را ترک خواهند کرد. رهبر حزب کارگر نیز می‌گوید جنگ شمشیرهای آهنین هیچ هدف واقعی ندارد و به تغییر دولت تاکید کرد. اختلاف بسیار فراتر از کابینه است. مردم رژیم، جنگ را به شیوه‌های بسیار متفاوتی درک می‌کنند. همچنین بین یهودیان و عرب‌های اسرائیلی اختلاف نظر وجود دارد. اعتماد عمومی به نتانیاهو کاهش یافته و تظاهرات گسترده‌ای علیه دولت راست‌گرای نتانیاهو در مورد گروگان‌ها صورت می‌گیرد لذا بخش بزرگی از جامعه اسرائیل از نبود پیروز در جنگ خشگمین هستند. خانواده‌های نیروهای اسرائیلی در غزه خواستار پایان دادن به جنگ در غزه هستند و آن را تله‌ای برای فرزندان خود می‌دانند. حتی مادران سربازان اسرائیلی نیز در پی ایجاد جنبش علیه جنگ هستند. اعضای تیم مذاکره‌کننده اسرائیل نیز اختلافات قابل توجهی دارند و به شدت بر سر ایده «پایان دادن به جنگ» و آزادی اسرائیل حماس اختلاف نظر دارند. بسیاری از مراسم‌هایی که خواستار آتش‌بس یا ابراز

همدردی با قربانیان فلسطینی در غزه بودند، توسط پلیس، اغلب با خشونت، سرکوب می‌شود. اکثر رسانه‌های اسرائیلی که به سمت جناح راست نزدیک می‌شوند، حمله حماس به جنوب اسرائیل را به‌عنوان بحران ژئوپلیتیک فعلی تعریف می‌کنند و حمله ۷ اکتبر را به تصویر می‌کشند اما روزنامه چی‌گرای هآرتص، نتانیاها را مسئول حمله به خاک اسرائیل می‌داند و اعلام می‌کند که مرگ هزاران خانواده فلسطینی در غزه نادیده گرفته می‌شود. دولت اسرائیل بر روزنامه چی‌گرای هآرتص فشار می‌آورد تا در حمایت از دولت در اجرای جنگ غزه صف‌آرایی کند. کابینه بنیامین نتانیاها در جامعه سیاسی با اختلاف نظر شدید در مورد جنگ کنونی غزه روبه‌رو است.

فهرست منابع

منابع فارسی

- ۱- بشیریه، حسین (۱۴۰۰)، جامعه‌شناسی سیاسی، نقش نیروهای اجتماعی در زندگی سیاسی، تهران: انتشارات غزال.
- ۲- حاجی اسماعیلی، میلاد (۱۴۰۲)، «شناسایی جنایات جنگی اسرائیل در جنگ ۲۰۲۳ اسرائیل-حماس تحت چارچوب اساسنامه دیوان کیفری بین‌المللی»، مطالعات حقوقی، دوره شانزدهم، شماره اول، ۳۱۹-۳۵۴.
- ۳- زائر، جعفر (۱۳۹۴)، نظریه کثرت‌گرایی و توزیع قدرت: مورد مطالعه دولت سید محمد خاتمی (۱۳۸۴-۱۳۷۶)، پایان‌نامه کارشناسی راشد، دانشگاه یزد، دانشکده علوم انسانی.
- ۴- صالحی، منصور و محمد توحید فام (۱۳۹۶)، «مناقشه پلورالیسم و نئو پلورالیسم به مثابه چالش نوین نهادهای بین‌المللی در قرن بیست و یکم»، فصلنامه مطالعات روابط بین‌الملل، سال دهم، شماره ۴۰، زمستان، ۱۱۵-۱۳۴.
- ۵- قادری، حاتم (۱۳۷۹)، اندیشه‌های سیاسی در قرن بیستم، تهران: انتشارات سمت.
- ۶- قربانی، مهدی (۱۳۹۲)، «وحدت‌گرایی و کثرت‌گرایی؛ دو جریان اصلی در تاریخ فلسفه سیاست»، معرفت سیاسی سال پنجم پاییز و زمستان، شماره ۲، پیاپی ۱۰.
- ۷- قوام، سید عبدالعلی (۱۳۹۹)، سیاست‌های مقایسه‌ای، تهران: انتشارات سمت.
- ۸- کریمی، محمد (۱۳۷۹)، پشت نقاب صلح، تهران: انتشارات کیهان.
- ۹- هژبر، فاطمه (۱۳۹۴)، جنگ‌های غزه: بازتاب‌ها و پیامدهای بین‌المللی، پایان‌نامه دانشگاه گیلان، دانشکده ادبیات و علوم انسانی.

منابع غیر فارسی

- 1- Amichay, Rami (2024). Israelis rally against government amid deadlock on Gaza hostages April 14, 2024: 02 AM GMT+3:30 Updated 2 months ago, <https://www.reuters.com/world/middle-east/israelis-rally-against-government-amid-deadlock-gaza-hostages-2024-04-13/>.

- 2- Arnaout, Abdelraouf (2024). Israeli opposition leader slams Netanyahu's policy of using force in Gaza to free hostages, <https://www.aa.com.tr/en/middle-east/israeli-opposition-leader-slams-netanyahus-policy-of-using-force-in-gaza-to-free-hostages/3250184>
- 3- Asmar, Ahmed (2024). Public confidence in I Israeli victory in Gaze eroding, poll finds, <https://www.aa.com.tr/en/middle-east/public-confidence-in-israeli-victory-in-gaza-eroding-poll-finds/3137342>.
- 4- Benjamin Netanyahu Blamed by Top Israel Newspaper in Scathing Attack (2023). <https://www.newsweek.com/netanyahu-haaretz-israel-gaza-blame-attack-1832963>
- 5- Estrin, Daniel (2024). Israel's anti-war movement includes mothers of soldiers serving in Gaza, <https://www.npr.org/2024/01/20/1225168320/israel-antiwar-movement-mothers-soldiers-gaza->
- 6- Ezra Hess,(2024), What Israel’s Political Landscape Says About the Course of the War in Gaza, <https://www.cfr.org/in-brief/what-israels-political-landscape-says-about-course-war-gaza>
- 7- Free press unlimited, (2024), the impact of Israels war in Gaza on media in the region <https://www.freepressunlimited.org/en/current/impact-israels-war-gaza-media-region>.
- 8- Israeli war cabinet on brink of collapse: Report (2024). <https://en.mehrnews.com/news/215296/Israeli-war-cabinet-on-brink-of-collapse-Report>.
- 9- L. Stein, Rebecca (2024). Vanishing Acts: How the Israeli Media Manages Gaza, <https://antipodeonline.org/wp-content/uploads/2024/03/Rebecca-Stein-23.03.24>.
- 10- Lurie-Pardes, Eyal (2024). Journalism out, hasbara in: How Israeli TV news joined the Gaza war effort, <https://www.972mag.com/israeli-tv-hasbara-media-gaza/>.
- 11- Murrell, colleen (2023). Gaza war: Israeli government has Haaretz newspaper in its sights as it tightens screws in media freedom, <https://translate.google.com/?hl=fa&sl=en&tl=fa&text=he%20Israeli%20government%20is%20putting%20pressure%20on%20the%20left->
- 12- Netanyahu's top rival left Israel's war Cabinet. How does that affect the prime minister and Gaza? (2024)<https://mainichi.jp/english/articles/20240612/p2g/00m/0in/019000c>.
- 13- Silver, Laura and Smerkoviche, Maria (2024). Israeli Views of the Israel-Hamas War, Jewish Israelis and Arab Israelis see the war very differently<https://www.pewresearch.org/global/2024/05/30/israeli-views-of-the-israel-hamas-war/>.
- 14- The Guardian view on Netanyahu’s leadership: making enemies and clinging to far-right friends (2024). <https://www.theguardian.com/commentisfree/article/2024/jun/26/the-guardian-view-on-netanyahus-leadership-making-enemies-and-clinging-to-far-right-friends>

منابع اینترنتی

- ۱- غیثاوی، رضا (۱۴۰۳)، جنگ غزه و ۳ تفاوت آن، گرفته شده از سایت:
<https://www.asriran.com/fa/news/918244/%D8%AC%D9%86%DA%AF>
- ۲- پناه‌بر، احسان (۱۴۰۳)، بقای سیاسی نتانیاهو در دستان رادیکال‌ها، گرفته شده از سایت:
<https://www.etemadnewspaper.ir/fa/main/detail/218129/%D8%A8%D9%82%D8%A7%DB>
- ۳- جنگ اسرائیل-غزه؛ ۳۳ هزار و ۹۱ نفر کشته شدند (۲۰۲۴)، گرفته شده از سایت:
<https://www.trt.net.tr/persian/mntqh/2024/04/05/jng-sry-yl-gzh-33-hzr-w-91-nfr-khshth-shdnd-2125389>

۴- رحمتی‌پور، لیلا (۱۴۰۲)، جنگ ۲۰۲۳ حماس و اسرائیل، روندها و رویکردها، گرفته شده از سایت:

<https://csr.ir/fa/news/1539/%D8%AC%D9%86%DA%AF>

۵- کابینه جنگ اسرائیل حریف مقاومت نشد از هم فروپاشید (۱۴۰۳)، گرفته شده از سایت:

<https://kayhan.ir/fa/news/290233/%DA%A9%D8%A7%>

۶- گانتز: نتانیا هو اگر راهبرد واضحی برای جنگ غزه ارائه نکند از شورای جنگ استعفا می‌دهم (۲۰۲۴)، گرفته شده از

سایت:

<https://farsi.alarabiya.net/middleeast/2024/05/19/%DA%AF%D8%A7%D9%86%D8%AA%D8%B2-%D9%86%D8%AA%D8%A7%D9%86%DB%8C%D8%A7%D9%>